

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจ ของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19

The Relationships among Self-Efficacy and Satisfaction of Nursing Students who Received Online Learning in COVID-19 Situations

ศิริลักษณ์ ปัญญา*¹ สุมิตา กุมลา² สิริอร ช้อยุ่น³

Siriluck Panya*¹ Soomisa Koomala² Siriorn Khoyun³

¹มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี ประเทศไทย 41000

¹Ratchathani University, Udon Thani campus, Thailand 41000

²คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประเทศไทย 34190

²Faculty of Nursing, Ubon Ratchathani University, Thailand 34190

³วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี ประเทศไทย 41330

³Boromarajonani College of Nursing, Udon Thani, Thailand 41330

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายความสัมพันธ์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชธานีและเอกชนแห่งหนึ่ง ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา 2562 ในวิชาที่มีการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จำนวน 300 คน รวมทั้งมีความสมัครใจและยินยอมให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินการรับรู้สมรรถนะแห่งตน ในการเรียนออนไลน์ และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ผ่านทางออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติบรรยายและสถิติสหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .666, p < .001$) ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในนักศึกษาพยาบาลที่เรียนในรายวิชาที่มีรูปแบบการสอนแบบออนไลน์

คำสำคัญ: การรับรู้สมรรถนะแห่งตน, ความพึงพอใจของนักศึกษา, การเรียนการสอนออนไลน์, สถานการณ์โรค COVID-19

Abstract

This study was a descriptive correlation research. The study aimed at investigating the relationships between self-efficacy and satisfaction of nursing students who received online learning in COVID-19 situations. The sample consisted of 300 nursing students who online learning and register summer semester in academic year 2019 in government and private university in the north-eastern region of Thailand. The instruments used to collect data included a demographic characteristic questionnaire, Online learning self-efficacy scale and online learning satisfied questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean and Spearman's rank correlation.

The research findings revealed that self-efficacy was positively related to satisfaction of nursing students who received online learning with statistical significance ($r = .666, p < .001$). The study findings could be utilized to guidance for development self-efficacy promotion program in nursing students who received online learning.

Keywords: Self-efficacy, satisfaction of students, online learning, COVID-19

บทนำ

การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด-19 (COVID-19) เป็นไวรัสสายพันธุ์ใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อนในมนุษย์ โดยก่อให้เกิดอาการของระบบทางเดินหายใจ และสามารถแพร่เชื้อจากคนสู่คน จนเป็นเหตุให้มีผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ซึ่งศูนย์กลางของการระบาดอยู่ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน การระบาดเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในหลายประเทศทั่วโลกภายในระยะเวลา 3 เดือน จนกระทั่งองค์การอนามัยโลกประกาศให้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ (public health emergency of international concern; PHEIC)¹ จากรายงานสถิติจำนวนผู้ป่วยยืนยันทั่วโลกของศูนย์วิทยาศาสตร์และวิศวกรรมเชิงระบบ (CSSE) มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ ณ วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 เวลา 21.33 น. พบว่ามีผู้ป่วยสะสมทั่วโลกทั้งสิ้น 4,574,902 คน และยอดผู้เสียชีวิตสะสมทั่วโลกทั้งสิ้น 308,843 คน นอกจากนี้จำนวนผู้ป่วยยืนยันมากที่สุด 3 อันดับแรกของโลก ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา มีจำนวน 1,445,867 คน ประเทศรัสเซีย มีจำนวน 272,043 คน และสหราชอาณาจักรมีจำนวน 241,454 คน ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยนั้นมีจำนวนผู้ป่วยยืนยันสะสมอยู่ในลำดับที่ 70 ของโลก² สำหรับสถานการณ์ของประเทศไทยพบว่า ผู้ป่วยยืนยันสะสมมีจำนวนทั้งสิ้น 3,025 คน และมียอดผู้เสียชีวิตสะสมจำนวน 56 คน โดยจังหวัดที่พบผู้ป่วยยืนยันมากที่สุด 3 อันดับแรกของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

มีจำนวน 1,548 คน จังหวัดภูเก็ต มีจำนวน 224 คน และจังหวัดนนทบุรี มีจำนวน 156 คน แต่อย่างไรก็ตามจำนวนผู้ป่วยยังคงมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จากการระบาดของโรคโควิด-19 ก่อให้เกิดมาตรการควบคุมโรคและส่งผลกระทบต่อหลายด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพอนามัย เศรษฐกิจ สังคม การเดินทาง การค้าระหว่างประเทศ การดำเนินชีวิตประจำวัน รวมทั้งด้านการศึกษา ซึ่งผลกระทบต่อการศึกษาพบว่าหลายประเทศทั่วโลกจำเป็นต้องปิดโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มมีการระบาดในประเทศจีนจนถึงปัจจุบัน³⁻⁴ จากรายงานขององค์การยูเนสโกพบว่า มีผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจำนวนกว่า 1.57 พันล้านคน จาก 188 ประเทศ หรือคิดเป็นร้อยละ 90.1 ของผู้เรียนจากทั่วโลก สำหรับประเทศไทยมีผู้เรียนจำนวน 15 ล้านคนที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งเป็นผู้เรียน ในระดับอุดมศึกษาจำนวน 2,410,713 คน⁵ ซึ่งรูปแบบการเรียนถูกปรับจากการเรียนในชั้นเรียนปกติเป็นการเรียนรูปแบบออนไลน์⁶

การเรียนรูปแบบออนไลน์ เป็นรูปแบบการเรียนที่มีการออกแบบไว้อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการเรียนไว้อย่างชัดเจนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเนื้อหาของบทเรียนประกอบด้วยข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอและมัลติมีเดียอื่น ๆ โดยผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคน สามารถติดต่อ ปฎิภาสน์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้เช่นเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยอาศัยเครื่องมือสื่อสารที่ทันสมัย ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้

โดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา⁷ ซึ่งในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 นี้ การเรียนการสอนในคณะพยาบาลศาสตร์ก็มีความจำเป็นต้องปรับการเรียนการสอนเป็นรูปแบบออนไลน์เช่นกัน แม้จะมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น แต่การเรียนการสอนทางการพยาบาลควรคงไว้ซึ่งการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสำคัญที่จะเกิดการเรียนรู้ คือ 1) วิธีทางของการคิด ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์ คติวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้ และตัดสินใจ 2) การทำงานเป็นทีม การติดต่อสื่อสารและการประสานงาน 3) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการรับรู้ด้านข้อมูลข่าวสาร และ 4) ทักษะในการเผชิญปัญหา การดำรงชีวิตในปัจจุบัน การรับผิดชอบต่อตัวเองและสังคม⁸ อย่างไรก็ตามการเรียนในรูปแบบออนไลน์มีความแตกต่างกับการเรียนในชั้นเรียนปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อจำกัดเรื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน พฤติกรรมการเรียนรู้และความพึงพอใจของผู้เรียน ในการเรียนรูปแบบออนไลน์⁹⁻¹⁰ ซึ่งข้อจำกัดนี้จะมีมากขึ้นหากไม่มีระบบรองรับ หรือผู้เรียนไม่สามารถเข้าถึงระบบที่ใช้เรียนรูปแบบออนไลน์ได้ การรับรู้ความสามารถของตนเองในการเข้าถึงระบบการเรียนรูปแบบออนไลน์ รวมถึงการมีสถานที่ อุปกรณ์และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่พร้อมใช้งานในการเรียนรูปแบบออนไลน์ ถือเป็นการรับรู้สมรรถนะแห่งตนของผู้เรียน¹⁰ การรับรู้สมรรถนะแห่งตน เป็นการตัดสินใจของบุคคลต่อความสามารถของตนเองในการบริหารจัดการและดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้¹¹ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของความสำเร็จในการเรียนรูปแบบออนไลน์¹² ความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ ความพึงพอใจเป็นตัวประเมนที่สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนการสอนออนไลน์⁸ เนื่องจากความพึงพอใจจะสะท้อนถึงการรับรู้และมุมมองด้านบวกของผู้เรียนที่มีต่อประสบการณ์ในการเรียนรูปแบบออนไลน์ และเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกด้วย^{9,13}

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่าในต่างประเทศมีการศึกษาที่เกี่ยวกับการเรียนรูปแบบออนไลน์ ที่หลากหลาย⁹⁻¹³ ทั้งการศึกษาประสบการณ์ในการเรียนรูปแบบออนไลน์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการเรียนรูปแบบออนไลน์ ปัจจัยทำนายความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ การกำกับตนเองของผู้เรียนในการเรียนรูปแบบออนไลน์ การรับรู้สมรรถนะแห่งตนและความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ สำหรับประเทศไทยพบว่าการ

ศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรูปแบบออนไลน์¹⁴⁻¹⁶ ส่วนใหญ่มักศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการสอนออนไลน์ที่เหมาะสมปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนรูปแบบออนไลน์ แต่การศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ มีน้อย และพบว่าการศึกษาในกลุ่มประชากรที่เป็นนักศึกษาพยาบาลยังมีน้อย ประกอบกับการเรียนการสอน ที่ถูกปรับจากการเรียนในชั้นเรียนปกติ มาเป็นการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งเป็นภาวะฉุกเฉินและการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์เช่นนี้ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ดังนั้นจึงทำการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ รวมทั้งเสริมสร้างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและก่อให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนรูปแบบออนไลน์ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรูปแบบออนไลน์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19

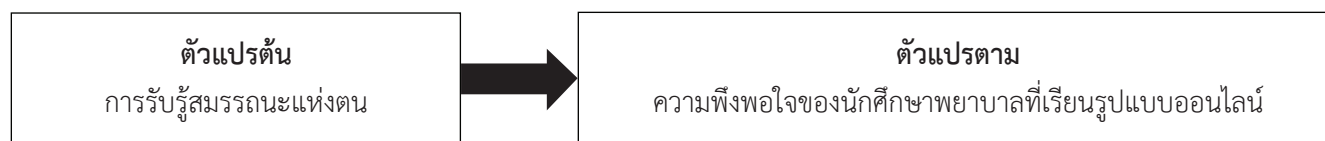
คำถามการวิจัย

การรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

การรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 มีความสัมพันธ์กัน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพที่ 1 : กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายความสัมพันธ์ (descriptive correlation research) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 เก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ของมหาวิทยาลัยรัฐ และเอกชนแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาฤดูร้อน ปีการศึกษา 2562 ในวิชาที่มีการเรียนการสอนแบบออนไลน์ รวมทั้งมีความสนใจและยินยอมให้ความร่วมมือในการดำเนินการวิจัย โดยดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนมีนาคม ถึงกรกฎาคม พ.ศ. 2563 จำนวน 300 คน

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ใช้หลักการของ Power analysis ของโคเฮน¹⁷ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ทดสอบแบบสองหาง (two-tailed test) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติ (α) เท่ากับ .01 อำนาจการทดสอบ ($1-\beta$) เท่ากับ .80 และกำหนดค่าอิทธิพล (effect size) จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา^{10,12,18-19} จึงกำหนดค่าขนาดอิทธิพลเท่ากับ .22 คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ G*Power²⁰ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 233 คน เพื่อป้องกันการไม่สมบูรณ์ของข้อมูล จึงเพิ่มอีกร้อยละ 15 เป็นจำนวน 35 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ 268 คน โดยมีนักศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมวิจัยจำนวน 300 คน ซึ่งเพียงพอตามข้อกำหนดข้างต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
2. แบบประเมินการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการเรียนออนไลน์ (Online learning self-Efficacy scale: OLSES) ฉบับภาษาไทย ซึ่งแปลมาจากแบบประเมิน Online Learning Self-Efficacy Scale (OLSES)²¹
3. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ผ่านทางออนไลน์ ดัดแปลงมาจากแบบประเมินความพึงพอใจการใช้บทเรียนออนไลน์ และนำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับกลุ่มนักศึกษาที่มีสภาพคล้ายกันกับกลุ่มประชากรเพื่อนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงและการหาคุณภาพของเครื่องมือการหาค่าคุณภาพเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามในขั้นตอนสุดท้ายเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของโครงการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้
1. ประสานงานกับหน่วยงานของพื้นที่ในการลงเก็บข้อมูล จัดเตรียมทำเครื่องมือวิจัยลงในรูปแบบ google form ในการทำการวิจัย โดยติดต่อแหล่งทำการวิจัย พร้อมโครงร่างฉบับสมบูรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อขอพิจารณาจริยธรรม เพื่อขออนุญาตทำการวิจัยผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
 2. ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม วัน เวลา สถานที่ สอบถามความสมัครใจอธิบายให้กับกลุ่มตัวอย่างทราบถึงสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธในการเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ไม่มีผลต่อการเรียนการสอนแต่อย่างใด
 3. ผู้ช่วยวิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามที่มี 3 ส่วน คือ 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบประเมินการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการเรียนออนไลน์ (OLSES) ฉบับภาษาไทย

ซึ่งจัดทำในรูปแบบของ google form

4. ผู้วิจัยหลักและผู้วิจัยร่วมทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ใกล้ชิดกลุ่มตัวอย่าง

5. ติดตามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างชี้แจงถึงการสิ้นสุดการวิจัยแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการขออนุมัติ จากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในคนของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครสุพรรณบุรี เอกสารรับรองโครงการเลขที่ IRB BCNU ๐๔๑๑/๐๖๔/๒๕๖๓ และทำหนังสือขออนุญาตทำการวิจัย และเก็บข้อมูลยื่นเพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บข้อมูลในสถานศึกษา และเมื่อได้รับอนุญาตให้เข้าดำเนินการเก็บข้อมูลดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ และสิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย รวมทั้งอธิบายให้ผู้เข้าร่วมวิจัยทราบว่าข้อมูลที่ได้จากผู้เข้าร่วมวิจัยทุกคนจะเก็บรักษาเป็นความลับ จะนำเสนอผลหรือตีพิมพ์ในวารสารโดยนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น การตัดสินใจในการเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้เป็นสิทธิของผู้เข้าร่วมวิจัย ไม่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้แต่อย่างใด โดยผลการวิจัยจะใช้ตามวัตถุประสงค์การวิจัยของการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้ 1. สถิติบรรยาย (descriptive statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. วิเคราะห์การรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์ ด้วยสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน (Spearman's rank correlation)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์จำนวน 300 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 92 (276 คน) อายุเฉลี่ยเท่ากับ 20.84 ปี (SD = 1.92) ส่วนใหญ่ศึกษาในสถาบันการศึกษาของภาครัฐร้อยละ 72.3 (217 คน) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 28.7 (86 คน) ชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 28.3 (85 คน) ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 12.7 (38 คน) ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 30.3 (91 คน) ผลการเรียนรู้เฉลี่ย (GPA) อยู่ในช่วง 2.10 - 4.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การเรียนรู้แบบออนไลน์ร้อยละ 63.7 (191 คน) ระบบออนไลน์ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเรียนคือ google classroom ร้อยละ 42.33 (127 คน) รองลงมาคือ google meet ร้อยละ 31 (93 คน) อุปกรณ์หลักที่ใช้ในการเรียนรูปแบบออนไลน์ ได้แก่ โน้ตบุ๊ก ร้อยละ 60.67 (182 คน) มือถือร้อยละ 34 (102 คน) และคอมพิวเตอร์ร้อยละ 5.33 (16 คน) สถานที่ส่วนใหญ่ที่ใช้ในการเรียนรูปแบบออนไลน์ คือ ห้องนอนส่วนตัวที่บ้าน ร้อยละ 49.3 (148 คน) สืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ เอกสารประกอบการเรียน หนังสือและบทความวิจัย เมื่อมีปัญหาขัดข้องเกิดขึ้นระหว่างที่เรียนรู้ผ่านทางออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างแก้ไขปัญหาโดยการ ตั้งสติและแจ้งให้อาจารย์ผู้สอนทราบ ตรวจสอบสัญญาณอินเทอร์เน็ต ระบบไฟฟ้าและการทำงานของอุปกรณ์หลักที่ใช้ เปลี่ยนสถานที่ในการเรียน และทบทวนย้อนหลังจากวิดีโอที่มีการบันทึกไว้

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวน และร้อยละของการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำนวนและร้อยละของการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์

ตัวแปร	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน	ร้อยละ
การรับรู้สมรรถนะแห่งตน		
≥ 81.06 คะแนน	150	50.0
< 81.06 คะแนน	150	50.0
	mean = 81.06	SD = 9.98
ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์		
มากที่สุด	13	4.3
มาก	69	23.0
ปานกลาง	171	57.0
น้อย	35	11.7
ไม่พึงพอใจ	12	4.0
	mean = 36.45	SD = 8.31

จากตาราง 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเฉลี่ย 81.06 (SD = 9.98) มีคะแนนการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมากกว่าหรือเท่ากับคะแนนเฉลี่ยจำนวน 150 คน (ร้อยละ 50) คะแนนความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์เฉลี่ย 36.45 (SD = 8.31) โดยมีระดับความพึงพอใจมากที่สุดจำนวน 13 คน (ร้อยละ 4.33)

ระดับมากจำนวน 69 คน (ร้อยละ 29) ระดับปานกลางจำนวน 171 คน (ร้อยละ 57) ระดับน้อยจำนวน 35 คน (ร้อยละ 11.57) และไม่พึงพอใจจำนวน 12 คน (ร้อยละ 4)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์

ตาราง 3 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมนระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	1	2
การรับรู้สมรรถนะแห่งตน	1	
ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์	.666*	1

* p < .001

จากตาราง 3 พบว่าการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .666$, $p < .001$)

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์พบว่า การรับรู้สมรรถนะแห่งตนกับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูปแบบออนไลน์

มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .666$, $p < .001$) นั่นคือนักศึกษาพยาบาลที่มีการรับรู้สมรรถนะ
แห่งตนสูงมีแนวโน้มที่จะมีความพึงพอใจในการเรียนรูแบบ
ออนไลน์สูง สอดคล้องกับการศึกษา^{8,15,11,19} ที่พบว่าการรับรู้
สมรรถนะแห่งตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจ
ในการเรียนรูแบบออนไลน์

การรับรู้สมรรถนะแห่งตน เป็นการตัดสินใจของ
บุคคลต่อความสามารถของตนเองในการบริหารจัดการและ
ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้¹⁰ ดังนั้น
การรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการเรียนรูแบบออนไลน์
จึงเป็นการตัดสินใจของบุคคลต่อความสามารถของตนเองใน
การเข้าถึงระบบการเรียนรูแบบออนไลน์ รวมถึงการมีสถานที่
อุปกรณ์และสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่พร้อมใช้งาน⁹ ซึ่งการรับรู้
สมรรถนะแห่งตนนี้เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้นักศึกษาเกิดความ
พึงพอใจต่อการเรียนรูแบบออนไลน์^{8,15,11,19} จากการวิจัยครั้งนี้
การที่นักศึกษาพยาบาลที่มีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนสูง
มีแนวโน้มที่จะมีความพึงพอใจในการเรียนรูแบบออนไลน์
สูงนั้น อาจเนื่องมาจากนักศึกษาส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์
การเรียนรูแบบออนไลน์มาก่อน ทุกคนมีอุปกรณ์หลักที่ใช้ใน
การเรียน รู้จักและเข้าถึงระบบที่ใช้ในการเรียนได้ ตลอดจนมี
สถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนและสามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่ง
ต่าง ๆ ได้ ถึงแม้ว่าจะมีปัญหาขัดข้องเกิดขึ้นระหว่างเรียน
ก็สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ สิ่งเหล่านี้ล้วนช่วยให้การรับ
รู้สมรรถนะแห่งตนของนักศึกษาพยาบาลสูงและส่งผลต่อ
ความพึงพอใจในการเรียนรูแบบออนไลน์ ดังนั้นนักศึกษา
พยาบาลที่มีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนสูงมีแนวโน้มที่จะมีความ
พึงพอใจในการเรียนรูแบบออนไลน์สูง

ข้อจำกัดของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เกิดขึ้นในสถานการณ์การระบาดของ
ของโรคโควิด-19 ซึ่งเป็นโรคระบาดร้ายแรงและอยู่ใน
สภาวะการฉุกเฉิน จนส่งผลให้มีการกำหนดมาตรการควบคุม
โรคเกิดขึ้น ทำให้ไม่สามารถลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้
ต้องปรับรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบ google form
รวมทั้งต้องเผชิญกับปัญหาสัญญาณอินเทอร์เน็ตของแต่ละ
พื้นที่ ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการทำวิจัย
 1. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การรับรู้สมรรถนะ
แห่งตนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของนักศึกษา
พยาบาลที่เรียนรูแบบออนไลน์ในสถานการณ์โควิด-19 ผู้สอน
ควรตระหนักถึงการเสริมสร้างการรับรู้สมรรถนะแห่งตน
และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ที่ช่วย
เสริมสร้างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนให้กับนักศึกษา
 2. สนับสนุนให้มีการพัฒนาความรู้ และทักษะใน
การใช้โปรแกรมการสอนรูแบบออนไลน์ เพื่อนำองค์ความรู้ไป
ประยุกต์ใช้ในการสอนและออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วย
เสริมสร้างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนให้กับนักศึกษา
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
 1. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะ
แห่งตนและตัวแปรอื่น ๆ ของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนรูแบบ
ออนไลน์ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น
 2. ควรนำผลการวิจัยไปพัฒนาและติดตาม
โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะแห่งตนในกิจกรรมการเรียนรู้
รูปแบบออนไลน์

References

1. Netthat L. Globalization's Pandemic and Challenging
of state and international society. LAW for
ASEAN: by the Office of the Council of State of
Thailand. 2020. (in Thai)
2. Center for Systems Science and Engineering
(CSSE) at Johns Hopkins University: COVID-19
Dashboard. 2020.
3. Wanichanant P. Basic education in COVID-19
situations: How to Open-Close School. Thailand
Development Research Institute. 2020. (in Thai)
4. UNESCO. COVID-19 Educational Disruption and
Response. 2020.
5. UNESCO. COVID-19 Impact on Education. 2020.
6. Thongleamnaga P. Effect of COVID-19 in Global's
Education System and Thailand by economics's
perspective. 2020. (in Thai)

7. Sikkhaman K. The Effective Study in the English for Business Communication by Using E-Learning (research report). Bangkok: Sripatum University. 2011. (in Thai)
8. Sarakettrin A, Rongmuang D, & Chantra R. Nursing Education in the 21st Century: Competencies and Role of Nursing Instructors. *Journal of The Royal Thai Army Nurse*. 2019; 20(1): 12-20. (in Thai)
9. Kue Y. C. Interaction, internet self-efficacy, and self-regulated learning as predictor of student satisfaction in online education courses. *The Internet and Higher Education*. 2014; 20: 35-50.
10. Lee J. W, & Kim Y. E. Impact of Online Learning Self-Efficacy on Student Satisfaction from Online Higher Education. *Journal of Customer Satisfaction Management*. 2009; 11(2): 107-120.
11. Bandura A. Self-efficacy: The exercise of control, New York: Freeman. 1997.
12. Shen D, Cho M. H, Tsai C. L, & Marra R. Unpacking online learning experiences: Online learning self-efficacy and learning satisfaction. *The Internet and Higher Education*. 2013;19: 10-17.
13. Lioa P. W, & Hsieh J. Y. What influences internet-based learning. *Social Behavior and Personality*. 2011;39(7):887-896.
14. Banlue S. The suitable model of online learning and teaching for Ubon Ratchathani Rajabhat University. *Journal of Roi Et Rajabhat University*. 2017;11(2):250-260.
15. Bindulhem T. Effect of online teaching on learning achievement of the vocational certificate level 1. The 10th Hatyai National and International Conference. 2019; 1148-1157.
16. Tangpantong C. Factors Affecting Learning Achievement on Online Supplement Learning. Master Degree of Science Program in Information Technology in Business, Faculty of Commerce and Accountancy, Graduate School, Chulalongkorn University. 2017. (in Thai)
17. Cohen J. Statistical power analysis for the behavioral sciences (2nded.). New Jersey: Lowrence Erlbaum Associates. 1998.
18. Gebara N. L. General self-efficacy and course satisfaction in online learning: A correlational study (Doctoral dissertation). University of Missouri-Columbia. USA. 2010.
19. Lim C. K. Computer Self-Efficacy, Academic Self-Concept, and Other Predictors of Satisfaction and Future Participation of Adult Distance Learners. *American Journal of Distance Education*. 2001; 15(2): 41-51.
20. Faul F, Erdfelder E, Lang A. G, & Buchner A. G*Power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavior Research Methods*. 2007; 39: 175-191.
21. Zimmerman W. A, & Kulikowich J. M. Online Learning Self-Efficacy in Students With and Without Online Learning Experience. *American Journal of Distance Education*. 2016; 30(3): 180-191.